

Nr 1527

av herr Sjönell

om ökat utbyte med utlandet av teknologi och forskningsresultat.

Vårt näringsliv genomgår en mycket snabb strukturomvandling medan produktutvecklingen inom företagen inte uppvisar samma snabba utvecklingstakt. De strukturella förändringarna i företagsstorlek och i fördelningen av produktionen mellan branscher som blir en följd av dessa förändringar får i allmänhet negativa följder för samhället. En rad fakta, bl. a. sysselsättnings- och beredskapspolitiska skäl, talar för att strukturomvandlingen i görligaste man underkastas planering inte minst regionalt och att de strukturella förändringarna icke i onödan påskyndas genom ensidiga statliga åtgärder, som inte tar hänsyn till de mindre företagens utsatta position.

Samhället måste stimulera produktutvecklingen inom företagen. Ett av de stora problemen inom näringslivet gäller avsaknaden av produkt-nyskapande, nyetablering av företag och utveckling av mindre företag. Brister på grund av den stagnerande produktutvecklingen uppträder främst när det gäller de ökade kraven på anpassning till miljön och hushållningen med våra resurser samt när det gäller förmågan att framgångsrikt kunna hävda sig mot en hårdnande importkonkurrens.

Dessa problem måste motverkas bl. a. genom en satsning på teknisk utveckling och forskning och genom att stimulera de mindre företagen med bl. a. kreditstöd och stöd för utbildning. Utbildningen och forskningen vid universitet och högskolor måste också mera inriktas på de små och medelstora företagens problem.

En metod för att stimulera produktutvecklingen i de mindre företagen är att i större utsträckning överföra kunskaper från utlandet. De internationella kontakterna befrämjar en förnyelse av både produktions- och konsumtionsvaruutbudet samt medverkar till att stimulera innovationerna.

De i dag förekommande metoderna för att överföra teknologi och kunskaper måste förstärkas och utvidgas. Bl. a. torde satsning kunna ske på följande:

- internationella kontaktorganisationer
- forskar- och forskningsutbyte
- anordnande av konferenser
- analys av internationella forskningsprojekt
- tekniska attachéer och även andra typer av attachéer för upp-spårning av och överförande av kunskaper.

Dessa mer traditionella mönster för överförande av kunskaper måste utvecklas. Som ett komplement måste även andra typer av kontaktorgan tillskapas.

Ett exempel på ett sådant nytt organ är en know-how-börs. Denna börs skulle sälja och köpa teknologi och kunskaper i olika former. Små länder och företag skulle här kunna köpa exempelvis patent och idéer. Även licenstillverkning skulle kunna förmedlas genom en sådan börs.

Det finns dessutom utomordentligt starka skäl att direkt följa produktutvecklingen i utlandet för att skaffa uppslag till nya produkter och idéer för hemmamarknaden. Detta skulle kunna ge inspiration till en ökad produktutveckling i Sverige och framför allt bli ett incitament för startande av nya produktionsföretag, i första hand för de många ofta unga människor som önskar bli egna företagare men som saknar produkter eller idéer att starta en tillverkning på. Ett organiserat sökande efter nya produktuppslag utomlands som anpassas efter svenska förhållanden skulle bli en kraftig stimulans av nya produkter och nya företag på den svenska marknaden.

Formerna för detta idéhämtande från utlandet kunde lämpligen organiseras i och genom den ovan nämnda know-how-börsen.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om åtgärder för inrättande av ett särskilt organ för ett ökat och kontinuerligt utbyte med utlandet av teknologi och forskningsresultat, som kan främja produktutvecklingen i det svenska näringslivet, särskilt inom mindre företag.

Stockholm den 26 januari 1974

BENGT SJÖNELL (c)